

فاطمه زهرا (س) «اسوه حسنه» امام مهدی (عج)

عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی
حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا یوسفی

حضرت فاطمه‌زهرا^(س) سرمشق و نمونه عالی برای بشریت بوده‌اند و خواهند بود. دختر پیامبر خدا^(ص) بهترین الگوی الهی برای راهیابی انسان‌ها به صراط مستقیم رستگاری و نجات و سعادت ابدی هستند. خدای متعال در سوره کوثر و آیات مباحله و تطهیر، حضرت فاطمه^(س) را الگوی جامع و جهانی و جاویدان قرار داده‌وجهانیان‌را به‌پیروی از ایشان فراخوانده است. پیامبر خدا حضرت محمد^(ص) و امامان^(ع) نیز براساس فرمان الهی فاطمه‌زهرا^(س) را در جایگاه عالی بانوی نمونه‌اسلام‌به‌همگان معرفی کرده‌اند. بنابراین دختر پیامبر خدا^(ص) به‌حکم وحی الهی وسنت نبوی و اهل بیت^(ع)، الگوی برتر و بی نظیر در جهان بشری اند. الگویی که تاریخ مصرف معین ندارد و همواره تا روز قیامت برای همه جهانیان اسوه‌حسنه‌است و این نقش اساسی، مهم‌وارزشمند اسوه‌بودن حضرت فاطمه^(س) هیچ‌گاه پایان نمی‌یابد. آن حضرت تنها بانوی پاک از گناه و اشتباه و انحراف در جهان اسلام است و به‌حکم آیه تطهیر دارای مقام عالی عصمت‌بوده‌وچنین شخصیت الهی معصوم‌وبی‌عیب ونقص برای همیشه راهگشا، راهنما و نجات‌بخش بشر می باشد. انسان‌ها همواره نیازمندالگو هستند وحضرت فاطمه^(س) اسوه‌حسنه‌پایدار جهانی است.

آخرین وصی پیامبر خدا قائم آل محمد^(عج) نیز همین نقش بی‌دلیل اسوه‌بودن حضرت فاطمه^(س) را یادآوری کرده‌اند. ابی عمر عامری گفته است حضرت مهدی(عج) در پاسخ نامه ابوغنم قزوینی و گروهی از شیعیان که در امر امامت مشاجرانی داشتند و از امام درخواست راهنمایی کردند با خط و قلم زیبایی خویش نوشتند: «... و فی اینه رسول ^(ص) لی اسوه حسنه» (الغیبه شیخ طوسی، ص ۱۸۴ و ص ۱۸۵ * الاحتجاج طبرسی، ص ۲۵۳ * بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۱۸۰). دختر پیامبر خدا^(ص) برای من اسوه حسنه است. در این توقیع شریف مهدوی بر جایگاه عالی اسوه حسنه بودن فاطمه زهرا^(س) تصریح و تأکید شده است. به‌گونه‌ای که حضرت بقیه...^(عج) و آخرین حجت خدای سبحان، رهبر بزرگ‌ترین انقلاب الهی در تاریخ زندگی بشر، حضرت مهدی^(عج)، به‌صراحت دختر پیامبر خدا^(ص) را برای خویش اسوه‌حسنه دانسته‌اند. بیان این حقیقت در توقیع شریف‌مهدوی با دستخط ولی‌عصر^(عج) بسیار آموزنده وهدایتگر است. منتظران ظهور و عاشقان بقیه...^(عج) باید با اسوه‌قراردادن حضرت فاطمه^(س) و پیروی از رفتار و گفتار فاطمی وفاطمی‌زیستن در راه ظهور گام بردارند. راغب اصفهانی در تعریف اسوه‌نوشته است: «هی الحاله الّتی یكون الانسان علیها فی اتباع غیره، (المفردات فی غریب القرآن، ص ۱۸). «اسوه» آن حالتی است که انسان در آن حال در وضعیت پیروی از دیگری است. بنابراین تنها آن زمانی که انسان متبوع است و دیگران در عمل تابع و پیرو او هستند اسوه بودن تحقق می‌یابد. از این رو باید همه منتظران ظهور، حضرت فاطمه^(س) را به‌درستی بشناسند و از اخلاق و سیره فاطمی پیروی کنند، زیرا فقط در آن وضعیت، نقش حضرت فاطمه^(س) در اسوه‌بودن تحقق می‌یابد. «اسوه» سرمشق زندگانی تکاملی ومتعالی است وزمانی حضرت فاطمه^(س) الگو خواهد بود که دیگران بر اساس اصول و شاخصه‌های زندگی فاطمی عمل کنند. بشر هیچ زمانی بی‌نیاز از اسوه نیست. الگوهای خوب، بد، زیبا و زشت در جهان وجود دارند. حضرت مهدی^(عج) از حضرت فاطمه^(س) به تعبیر بسیار زیبا ومؤثر «اسوه حسنه» یاد کرده‌اند و فاطمه‌زهرا^(س) را سرمشق نیکو و الگوی جامع و کامل برتر و شخصیت الهی تراز اول برای متابعت و پیروی معرفی کرده‌اند.

در واژه «حسّنه» که در ترکیب «اسوه حسنه» جای دارد، برتری و برانزندی و صلاحیت و انحصار در حقانیت ولیاقت نهفته است. حضرت فاطمه^(س) تنها زن نمونه وسرمشق جامع و کامل ودارای همه صلاحیت‌های لازم برای اسوه‌بودن است. بنابراین بایداین اسوه حسنه را شناخت و به جهانیان شناساند و از او پیروی کرد و به سعادت رسید. قرآن پیامبر اعظم حضرت محمد^(ص) را «اسوه حسنه» نامید و آخرین وصی پیامبر خدا^(ص) حضرت مهدی^(عج) نیز فاطمه زهرا^(س) را اسوه حسنه برای خویش معرفی کرده‌اند. باید جهان اسلام با مواضع و رفتار و گفتار این دو اسوه حسنه پایدار و ابدی آشنا شوند. بحران‌ها و مشکلات فعلی جهان اسلام و مردم جهان با آگاهی از رفتار و گفتار فاطمی و اسوه قرارگرفتن حضرت فاطمه^(س) برطرف و حل می‌شود.

پیرس و بدان

حکم دعا و جادو

در این ستون به پرسش‌های شما درباره حکم مسائل مختلف از نظر شرعی پاسخ خواهیم داد. شما مخاطبان گرامی می‌توانید با ارسال پیامک پرسش‌های خود به شماره ۰۲۰۰۷۲۸۹ با ما در ارتباط باشید.

● با توجه به سؤال‌های مختلف درباره دعانویسی و قروح آن، امروز به این

موضوع می‌پردازیم.

● آیتا...العظمی خامنه‌ای:

● آیا یادگرفتن سحر و عمل به آن جایز است؟ و آیا احضار ارواح، ملائکه و جن جایز است؟

علم سحر و یادگرفتن آن حرام است، مگر آنکه به منظور غرض عقلایی و مشروع باشد و اما احضار ارواح، ملائکه و جن، برحسب اختلاف موارد و وسایل و اغراض، احکام مختلفی دارد.

● مراجعه مؤمنان به بعضی کسانی که از طریق تسخیر ارواح و جن اقدام به معالجه می‌کنند، با توجه به اینکه یقین‌دارند که آن‌ها فقط کار خیر انجام می‌دهند چه حکمی دارد؟

این کار فی‌نفسه اشکال ندارد، مشروط بر اینکه از راه‌هایی که شرعاً حلال هستند، اقدام شود.

● دعا‌هایی که نویسندگان آن‌ها ادعا می‌کنند که در کتاب‌های قدیمی دعا نقل شده‌اند، چه حکمی دارند؟ و آیا این ادعیه از نظر شرعی معتبر هستند؟ مراجعه به آن‌ها چه حکمی دارد؟

اگر دعاها از ائمه اطهار^(ع) نقل و روایت شده باشند و یا مضامین آن‌ها حق باشد، تبرک جستن به آن‌ها اشکال ندارد. همان‌گونه که تبرک جستن به دعا‌های مشکوک به این امید که از معصوم^(ع) باشند، اشکال ندارد.

● آیتا... العظمی سیستانی:

● سحر و جادو چه حکمی دارد؟

● سحر و جادو از محرمات و معاصی کبیره است و جایز نیست.

● آیا مراجعه به دعانویس اشکال دارد؟ نظر شما درباره سحر و جادو چیست؟

● مراجعه به دعانویس اشکال ندارد ولی سحر و جادو جایز نیست.

● آیا جادو وجود دارد وکسی که عنوان می‌کند یا جادو و جادوگری می‌تواند حال

یکی را پریشان کند واقعیت دارد؟

سحر وجادو چنانکه از قرآن کریم به دست می‌آید اثر دارد (فیتعلمون منهم‌ا مایفرون بین المرء وزوجه) والبتّه دعا‌هایی هم برای ابطال جادو و سحر هم هست ولی اکثر کسانی که ادعای سحر و جادو دارند دروغ می‌گویند و با ترفندهایی مردم را فریب می‌دهند و گاهی در اثر تلقین، شخصی را مریض و بیماری می‌کنند و او گمان می‌کند جادو شده است.

● آیت ا... مکارم شیرازی:

● مراجعه به فالگیرها و جادوگران برای معالجه چه حکمی دارد، در حالی که گاه

امراض سختی را معالجه می‌کنند؟

● رجوع به آن‌ها حرام است.

● آیا درست است که می‌گویند در مورد حرمت سحر استعمال آن است نه یادگیری آن؟ آیا مطلقاً حرام است؟

طبق فتوای همه فقهای اسلام یاد گرفتن و انجام اعمال سحر و جادوگری حرام است.

● اگر فال قهوه برای کار مشروعی انجام شود، چه حکمی دارد؟ مثلاً از این طریق گمشده‌ای را پیدا کرد، یا گریه را باز کند. در این صورت پول حاصل از آن چه حکمی خواهد داشت؟

فال قهوه و امثال آن از خرافات است، و شرعاً اعتباری ندارد و گرفتن پول در مقابل آن جایز نیست.

حجت‌الاسلام والمسلمین سرلک در گفت‌وگو با شهرآرا بیان کرد:

جلوه‌های کوثر در آفرینش حضرت زهرا (س)

آمنه مستقیمی‌ا

ما حضرت زهراى مرضيه (س)

را یگانه بانوى هستى و سرور زنان عالم می‌دانیم. آثار تاریخ‌سازی که در حیات کوتاه ایشان برجای گذاشته شد به‌دلیل خیرات و برکاتی است که آن وجود مقدس نه‌فقط برای معاصران خود، بلکه برای بشریت از ابتدا تا انتهای خلقت داشته‌اند، خیراتی که قرآن از آن به «کوثر» تعبیر می‌کند. درباره جلوه‌های آن با حجت‌الاسلام والمسلمین علی سرلک، عضو هیئت‌علمی دانشگاه هنر، گفت‌وگو کرده‌ایم که مشروح آن در ادامه می‌آید.

کوثر در وجود
ملکی فاطمه (س)
محصور نمی‌شود

زمان و مکان دو حجاب هستند برای آن‌ها که در چارچوب‌های روزمرگی گرفتار شده‌اند اما اولیای الهی و معصومان^(ع) به‌ویژه حضرت زهرا^(س) مرزهای زمان و مکان را درنوردیده‌اند.

خیر و برکت وجود مقدس آن حضرت^(س) فرازمانی و فرامکانی است. بنابراین نه فقط در زمان حیات و بعد از شهادت، بلکه قبل از ولادت نیز جهان را منتعم از خیر کثیر خود کرده‌اند.

در زیارت حضرت زهرا^(س) می‌خوانیم: «یا مُنْعِنُکَ اِثْمُکَکَ اللّهُ الَّذِی خَلَقَکَ قَبْلَ اَنْ یَخْلُقَکَ، یعنی پیش از خلقت ظاهری، حضرت زهرا^(س) عوالم وجود را از خیرات خویش برخوردار کرد.

زهراى اطهر (س) حقیقت کوثری دارد که خیر بی‌پایان آن از صبح ازل تا شام ابد جاری است هر کس می‌خواهد در مسیر قرب رشد کند، باید از این نور بهره‌برد.

این جزو عجایب آفرینش است که با اذهان معمولی و زمان‌زده و مکان‌زده فهم نمی‌شود، مثل آرمانی که جامعه را به سوی خود سوق می‌دهد.

می‌شود حقیقت نوری به نام فاطمه‌زهرا^(س) در این عالم باشد و قبل از خلقت ظاهری و ملکى، عوالم وجود را بهره‌مند کند. چنان‌که جلوه‌های کوثری امروز هم کاملاً محسوس است!

در ایران عزیزمان به‌ویژه بعد از انقلاب اسلامی به برکت نفس قدسی حضرت امام^(ع) و خون پاک شهدا، مردم ما فاطمی شدند که جلوه‌های این اثر در دفاع مقدس نمایان بود.

سهم ما
از کوثر خلقت

انسان به تناسب نزدیک‌شدن به سیره و اندیشه فاطمی^(س) از خیر کثیر ایشان برخوردار می‌شود، یعنی این به اراده، عمل، مودت و برائت از دشمنان ایشان بستگی دارد.

هر چه انسان بالغ‌تر و از ایمان بارورتری برخوردار باشد از برکات کوثر خلقت بهره بیشتری می‌برد.

حضرت فاطمه (س)
در قاب روایات

پیامبر اکرم^(ص): «من نام دخترم را فاطمه^(س) گذاشتم؛ زیرا خدای -عزّوجلّ- فاطمه^(س) و هر کس که او را دوست دارد، از آتش دوزخ دور نگه داشته‌است.» (عیون اخبار الرضا^(ع)، ج ۲، ص ۴۶)

رسول خدا^(ص) فرمودند: «بی‌شک خداوند با خشم فاطمه^(س) به خشم می‌آید و با خشنودی او خشنود می‌شود.» (امالی شیخ مفید، ص ۹۴)

و نیز از پیامبر مهربانی‌ها روایت است: «ای فاطمه^(س) مژده باد! که در پیشگاه خدا مقامی شایسته داری که در آن مقام برای دوستان و شیعیانت شفاعت می‌کنی.»

(بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۲۵۹)

سیدهاشم بحرانی از امام صادق^(ع) نقل می‌کند که فرمودند: «نبوت هیچ پیامبری تکمیل نشد مگر اینکه به فضیلت فاطمه زهرا^(س) اقرار نموده و محبت او را دارا بود.»

(بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۶۵)

همه عالم
از کوثر بهره می‌برند

باران وقتی می‌بارد همه موجودات از برکات آن بهره‌مند می‌شوند، خیر کثیر وجود مقدس حضرت زهرا^(س) نیز همچون پدرشان که رحمه‌للعالمین بودند، شامل همه عالم می‌شود.

بهره‌مندی عالم هستی از خیر کثیر بودن حضرت زهرا^(س) بر قاعده بهره‌ای است که جهانیان از وجود مبارک پیامبر مهربانی‌ها^(ص) می‌برند.

حضرت زهرا^(س) در همه مراتب وجود برای همه خیر و برکت دارند، چه جایی که اراده نیست و چه در عالم تشریع که انسان با اراده و اختیار خود از کوثر خلقت بهره‌مند می‌شود.

بهاران وقتی می‌بارد همه موجودات از برکات آن بهره‌مند می‌شوند، خیر کثیر وجود مقدس حضرت زهرا^(س) نیز همچون پدرشان که رحمه‌للعالمین بودند، شامل همه عالم می‌شود.

بهره‌مندی عالم هستی از خیر کثیر بودن حضرت زهرا^(س) بر قاعده بهره‌ای است که جهانیان از وجود مبارک پیامبر مهربانی‌ها^(ص) می‌برند.

حضرت زهرا^(س) در همه مراتب وجود برای همه خیر و برکت دارند، چه جایی که اراده نیست و چه در عالم تشریع که انسان با اراده و اختیار خود از کوثر خلقت بهره‌مند می‌شود.

اهل بیت^(ع) و ذریه سادات هم یادگار ماندگار خیر کثیر فاطمی‌اند که تاریخ را از ظرفیت حیات طیبه برخوردار کرده‌اند و قرآن مجید هم از آن به «مَثَلُ ثُورٍ کِمِشْکَاةٍ» تعبیر می‌کند.

اگر حضرت زهرا^(س) و حضرت زینب^(س) را از حافظه تاریخی مردم به‌ویژه بانوان پاک کنیم، انقلاب اسلامی ایران و دفاع از ولایت بی‌معنا و بی‌ثمر می‌شود.

این روزها که قصه حجاب فضای فکری جامعه را درگیر کرده است، باید بدانیم اولاً حجاب حکم الهی و سیره فاطمی است همچنان که تضمین سلامت اجتماعی نیز محسوب می‌شود.

پیامدهای روشن و تحلیل‌های عمیق و دقیق نشان می‌دهد رویه بی‌حجابی و ضعیف‌الحجابی، آسیب بسیاری بر زنان وارد می‌کند اگرچه به اسم زن، زندگی و آزادی باشد!

حجاب و مصونیتی که به زنان برای حضور ایمن و اثرگذار در جامعه می‌بخشد، جلوه‌ای دیگر از برکات کوثری فاطمه‌زهرا^(س) است.

کنار گذاشتن حجاب در طولانی‌مدت پیامدهای ناگوار دارد و جامعه را به تصمیمات اشتباه سوق می‌دهد، قربانی اصلی این میدان بانوان هستند.

همه بانوان و دختران این سرزمین شامل باحجاب و بی‌حجاب و ضعیف‌الحجاب ناموس ما و دختران معنوی حضرت زهرا^(س) هستند، اما مراعات حدود شرعی و برکات اجتماعی پوشش کامل و خردپذیر را نباید نادیده گرفت.